

Nieuwe successiewet in voorbereiding

Lagere belasting op erfenis of schenking per 2010

TEKST ANNELIES POSTHUMUS

De huidige belastingheffing over schenkingen en nalatenschappen is complex. Er zijn op dit moment 28 verschillende tarieven. Het is de bedoeling dat er vanaf 1 januari 2010 nog maar 2 tariefgroepen en 2 tariefschijven zijn (tabel 1). Voor nalatenschappen van ouders aan kinderen en voor schenkingen van ouders aan kinderen gelden vanaf 2010 de tarieven van tariefgroep 1. Alle overige verkrijgers – broers/zusters, (groot)ouders, kleinkinderen, neven of nichten, ooms of tantes en derden – vallen vanaf 2010 onder tariefgroep 2. Een hele vereenvoudiging ten opzichte van de huidige belastingheffing over schenkingen en nalatenschappen. Of de voorgestelde tarieven ook in alle gevallen voordeliger zijn, valt echter te bezien.

Nadelig

Kinderen betalen minimaal 10% en maximaal 20% successie- of schenkingsrecht. De voorgestelde tarieven pakken vooral voor ‘lagere’ schenkingen van ouders aan kinderen nadelig uit (tabel 2). Het huidige tarief voor kinderen begint met 5% voor een verkrijging tot € 22.763 en loopt vervolgens op tot 8% voor de volgende € 22.756. De voorgestelde tarieven beginnen met 10%. U kunt overwegen om dit jaar nog gebruik te maken van de huidige lagere tarieven voor kinderen. Schenkingen van ouders aan kinderen tot

	2009	2010
Schenking van € 10.000	€	€
Te betalen schenkingsrechten	272	500
Schenking van € 100.000		
Te betalen schenkingsrechten	9.080	9.500
Schenking van € 250.000		
Te betalen schenkingsrechten	34.116	36.500

ongeveer € 108.000 zijn voordeliger in 2009 dan in 2010. Schenkingen hoger dan € 108.000 tot ongeveer € 152.000 en vervolgens schenkingen vanaf € 488.000 van ouders aan kinderen worden vanaf 2010 juist gunstiger.

Vererving aan kinderen

De voorgestelde tarieven worden voor vermogen dat de kinderen van hun ouders erven over het algemeen wel voordeliger. Omdat de vrijstelling voor het successierecht voor kinderen per 2010 worden uitgebreid en versoepeld tot een drempelvrijstelling van € 19.000 zal het vererven van vermogen van ouders naar kinderen vanaf 2010 aantrekkelijker worden. Alleen kinderen jonger dan 19 jaar komen er vanaf 2010 minder goed vanaf. Deze groep heeft op dit moment een hogere vrijstelling. Het schenken of vererven van vermogen door opa en oma aan de kleinkinderen zal flink nadeliger worden. De verkrijging

van kleinkinderen wordt op dit moment belast in een aparte tariefgroep met minimaal 8% en maximaal 43,2% successie- of schenkingsrecht. Deze huidige tariefgroep komt als de plannen doorgaan per 2010 helemaal te vervallen.

Kleinkinderen vallen straks in tariefgroep 2 waarin – met uitzondering van kinderen – alle andere verkrijgers vallen. Een opmerkelijke wijziging, want als het aan de staatssecretaris ligt, worden kleinkinderen op eenzelfde manier belast als een willekeurige derde.

Generation skipping

Met de voorgestelde wijzigingen heeft de staatssecretaris het zogenaamde *generation skipping* willen voorkomen. Doordat opa of oma hun na te laten vermogen verspreiden onder hun kinderen én kleinkinderen kunnen op dit moment veel successierechten bespaard worden. Dit wordt onder meer bewerkstelligd door zogenaamde ‘ik opa of ik oma’ testamenten. Hierin wordt de nalatenschap van opa en oma successierechtelijk optimaal verdeeld onder de kinderen én de kleinkinderen. De kleinkinderen krijgen door de grootouders een bepaald bedrag schuldig erkend, dat zij pas bij het overlijden van hun ouders kunnen opeisen. Hiermee

Tabel 1 – Deel van de belaste verkrijging

	Tariefgroep 1 (ouders aan kinderen)	Tariefgroep 2 (vererving aan overige verkrijgers)
€ 0 - € 125.000	10%	30%
€ 125.000 en hoger	20%	40%

In het voorjaar 2008 heeft staatssecretaris De Jager van Financiën aangekondigd te werken aan een nieuwe Successiewet. Het meest opvallend is de verlaging van de successie- en schenkingstarieven. Het is de bedoeling dat de lagere tarieven per 2010 in werking zullen treden. Reden om schenkingen uit te stellen tot na 2010 of juist niet? En zijn de aangekondigde nieuwe tarieven eigenlijk wel zo voordelig?



Mr. Annelies Posthumus is Estate Planner bij Blömer

wordt bereikt dat kleinkinderen weliswaar meedelen in de nalatenschap van hun opa en oma, maar de kinderen van opa en oma feitelijk de volledige beschikking houden over de nalatenschap van hun ouders. De kleinkinderen komen pas aan de beurt als hun ouders zijn overleden en zij hun vorderingen op hun ouders kunnen opeisen. Dit soort testamenten zal door de voorgestelde successietarieven vanaf 2010 geen enkel successiebesparend effect meer hebben.

Op dit moment gelden voor kleinkinderen hoge successievrijstellingen als zij vermogen van hun opa of oma erven. Per kleinkind blijft € 10.323 buiten de heffing van successierechten. Veel testamenten regelen dan ook dat de kleinkinderen een dergelijk bedrag gelegateerd krijgen bij het overlijden van hun opa of oma. Deze speciale vrijstelling voor kleinkinderen zal per 2010 vervallen. Kleinkinderen kunnen vanaf 2010 hooguit beroep doen op de 'algemene successievrijstelling' van € 2.000. Kleinkindlegaten hoger dan dat bedrag worden dus vanaf 2010 nadelig.

Schenken aan kleinkinderen

Met het oog op de hogere tarieven is het bovendien aan te raden om in 2009 nog te schenken aan uw kleinkinderen. Een degelijke schenking zal per 2010 aanzienlijk nadeliger worden (tabel 3).

De staatssecretaris heeft inmiddels aangegeven dat hij de positie van de kleinkinderen wil heroverwegen. Hij wil dat echter alleen doen voor kleinkinderen waarvan de ouders al zijn vooroverleden op het moment dat opa en oma komen te overlijden. Kleinkinderen die erven van

Tabel 3 - Schenken aan de kleinkinderen

	2009	2010
Schenking van € 10.000	€	€
Te betalen schenkingsrechten	800	2.400
Schenking van € 50.000		
Te betalen schenkingsrechten	5.592	14.400
Schenking van € 250.000		
Te betalen schenkingsrechten	55.972	86.700

Tabel 4 - Schenken of vererven aan de huidige tariefgroep 3

	2009	2010
Schenking of vererving van € 10.000	€	€
Te betalen schenkings-successierechten	2.979	2.400
Schenking of vererving van € 50.000		
Te betalen schenkings-successierechten	20.455	14.400
Schenking of vererving van € 250.000		
Te betalen schenkings-successierechten	129.995	86.700

hun opa en oma terwijl hun ouders nog leven – verreweg de grootste groep – vallen dus buiten de boot.

Opvallend is de tariefverlaging voor de verkrijgers uit de huidige tariefgroep 3 (bijvoorbeeld neven, nichten, ooms, tantes en derden). Deze groep is, afhankelijk van de hoogte van de verkrijging, naar de huidige wetgeving minimaal 41% en maximaal 68% successie- of schenkingsrecht verschuldigd. Als de plannen van doorgaan, vallen deze verkrijgers straks in tariefgroep 2 en betalen maximaal 40% successierechten. Zij zullen er dus per 2010 flink op vooruit gaan (tabel 4). Bent u van plan om dergelijke personen een schenking te doen dan kan het voordelig zijn om uw voorgenomen schenking uit te stellen tot na 2009.

Alert zijn

Het voorstel om de nieuwe successie- en schenkingstarieven per 2010 in te voeren is nog niet definitief. Het is dus afwachten of de plannen doorgaan. Het verdient echter aanbeveling om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen, zodat u in 2009 nog actie kunt ondernemen door gebruik te maken van de huidige lage tarieven. Zeker grootouders die aan hun kleinkinderen willen schenken, zullen dit jaar alert moeten zijn. Voor ouders die aan hun kinderen willen schenken geldt hetzelfde, voor zover het gaat om schenkingen tot € 108.000. Schenkingen aan derden of neven of nichten kunnen in ieder geval beter uitgesteld worden tot na 2009. ■